

Apsūdzēto tiesības kriminālprocesā - Francija

Šajās informatīvajās lapās ir paskaidrots, kas notiek, ja kādu tur aizdomās vai apsūdz noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kurš tiek iztiesāts tiesā. Vairāk informācijas par nenozīmīgiem pārkāpumiem, piemēram, ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumiem, kuriem parasti piemēro noteiktu sodu, piemēram, naudas sodu, skat. [5. faktu lapu](#).

Ja esat noziedzīgā nodarījumā cietušais, pilnīgu informāciju par savām tiesībām atradīsiet [šeit](#).

Vispārējs ievads

Kopumā ir četri tiesu veidi:

- Policijas tiesa (*Le tribunal de police*)

Tajā lēmumus pieņem viens tiesnesis, un galvenokārt tiek iztiesāti piektās kategorijas nodarījumi. Noteiktos gadījumos pārsūdzību izskata krimināllietu apelācijas palātā.

- Vietējā tiesa (*La juridiction de proximité*)

Tajā lēmumus pieņem viens tiesnesis. Tajā tiek iztiesāti pirmo četru kategoriju nodarījumi.

Šīs tiesas nolēmumu pārsūdzību reglamentē tādi paši noteikumi kā policijas tiesas nolēmumu pārsūdzības gadījumā.

- Krimināltiesā (*Tribunal correctionnel*)

Tiesu parasti spriež trīs tiesneši, un tajā galvenokārt tiek iztiesāti noziedzīgi nodarījumi, ko Francijas tiesībās apzīmē ar terminu *déli ts*.

Procesu var ierosināt tā rajona tiesā, kurā tika izdarīts nodarījums vai kurā dzīvo apsūdzētā(-s) persona(-s), vai kurā apsūdzētā persona tika apcietināta.

Apelāciju par pirmās instances pieņemtajiem lēmumiem iesniedz apelācijas tiesā, krimināllietu apelācijas palātā.

- Zvērināto tiesa (*La cour d'assises*)

Tā ir kompetenta iztiesāt pilngadīgu personu izdarītus noziegumus (*les crimes*), kas nav izskatāmi specializētā tiesā.

To veido trīs profesionālie maģistrāti un deviņi zvērinātie, kas pēc nejaušības principa izvēlēti no Francijas pilsoņu vidus.

Prokuratūra vai notiesātās personas var iesniegt apelāciju par notiesājošiem spriedumiem zvērināto tiesā, ko veido divpadsmit zvērinātie no pilsoņu vidus un trīs profesionālie maģistrāti. Apsūdzētā persona un ģenerālprokurors var iesniegt apelāciju par zvērināto tiesas pieņemtu lēmumu neatkarīgi no tā, vai lēmums ir bijis notiesājošs vai attaisnojošs. Civilprasītājs var iesniegt apelāciju tikai attiecībā uz nodarīto kaitējumu un tiesas piespiesto zaudējumu atlīdzināšanu.

Īss kriminālprocesa apskats

Tālāk tekstā ir sniegts īss kriminālprocesa tradicionālo posmu apskats.

Lietas apstākļu izpēte

Lietas apstākļu izpēti vada policija vai žandarmērija, un tās mērķis ir konstatēt noziedzīga nodarījuma izdarīšanu, savākt pierādījumus un noskaidrot noziedzīga nodarījuma izdarītājus. Izpētes veikšanu kontrolē valsts prokurors. Tā ir sistemātiska, ja prokuratūra ir izvirzījusi publisku apsūdzību.

Vēl ir iespējama lietas apstākļu izpēte pārkāpuma izdarīšanas brīdī un administratīvā kārtā veikta sākotnējā lietas apstākļu izpēte, kuru īsteno tiesībsargāšanas amatpersona vai pēc valsts prokurora norādījumiem.

Jebkurā gadījumā lietas apstākļu izpēte ir slepena un neitrāla.

Izmeklēšana

Izmeklēšanu veic izmeklēšanas tiesnesis un tās mērķis ir savākt pierādījumus par noziedzīga nodarījuma izdarīšanu un noskaidrot izdarītāju. Tās laikā tiek noteikts, vai ir pietiekami daudz pierādījumu, lai liktu noziedzīga nodarījuma izdarītājam stāties tiesas priekšā. Izmeklēšanas rezultātā tiek nodrošināta lietas iztiesājamība. Tā ir slepena, tomēr procedūrā iesaistītajām personām ir pieejami lietas materiāli, un tās var izteikt izmeklēšanas pieprasījumus, ievērojot noteiktus nosacījumus.

Tiesas spriedums

Tiesas sprieduma pieņemšana notiek pēc publiskas un mutiskas iztiesāšanas. Tiesneši pēc apspriedes pieņem lēmumu, par kuru var iesniegt pārsūdzības rakstu.

Detalizētu informāciju par šiem procedūras posmiem un savām tiesībām atradīsiet faktu lapās. Šī informācija nav pielīdzināma advokāta konsultācijai, un tai ir tikai informatīvs raksturs.

Eiropas Komisijas loma

Lūdzu, ņemiet vērā, ka Eiropas Komisija nevar ietekmēt kriminālprocesu dalībvalstīs, un tā nevarēs jums palīdzēt, ja vēlēšities iesniegt sūdzību. Informācija par to, kā un kam varat iesniegt sūdzību, ir norādīta šajās faktulapās.

Klikšķiniet uz tālāk tekstā norādītajām saitēm, lai atrastu vajadzīgo informāciju

[1 – Advokāta konsultācija](#)

[2 – Manas tiesības izmeklēšanas gaitā](#)

- Manas tiesības aizturēšanas laikā
- Manas tiesības pirmās nopratināšanas laikā
- Apsūdzētās personas un juridiski pārstāvēta liecinieka (*témoïn assisté*) statuss
- Izmeklēšanas pabeigšana
- Eiropas apcietināšanas orderis
- Aizstāvības sagatavošanās tiesas procesam

[3 – Manas tiesības tiesas procesa laikā](#)

[4 – Manas tiesības pēc tiesas procesa](#)

[5 – Ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumi un citi nenozīmīgi pārkāpumi](#)

Saites

[Jūsu tiesības](#)

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviešanas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datiem, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Dalībvalstis, kas ir atbildīgas par nacionālā satura lapu pārvaldību, atjaunina daļu šīs tīmekļa vietnes satura, ņemot vērā Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības. Ja vietnē ir saturs, kurā vēl nav atspoguļota Apvienotās Karalistes izstāšanās, tas ir bez nolūka un tiks labots.

Lapa atjaunināta: 30/01/2017

1 – Advokāta konsultācija

Ja esat jebkādā veidā iesaistīts kriminālprocesā, ir ļoti svarīgi saņemt neatkarīgu advokāta konsultāciju. Informatīvajās faktu lapās ir sniegta informācija par to, kad un kādos apstākļos jums ir tiesības uz advokāta pārstāvību. Tajās vēl var uzzināt, kāda būs advokāta sniegtā palīdzība. Šajā vispārējā informatīvajā lapā ir apkopota informācija par to, kā atrast advokātu un kādā veidā tiks apmaksāts advokāta honorārs, ja nevarat samaksāt par tā sniegtajiem pakalpojumiem.

Kā atrast advokātu?

Izņemot krimināllietu, advokāta palīdzība nav obligāta, bet ir ieteicama.

Advokāta brīva izvēle ir pamatprincips.

Jūs varat brīvi izvēlēties pazīstamu advokātu vai arī pieprasīt, lai jums norīko advokātu.

Jūs varat izvēlēties advokātu pēc mutiskiem ieteikumiem, ja jūsu paziņu lokā ir advokāts vai arī jums to iesaka kāds no radniekiem.

Jūs varat izskatīt jūsu apkaimē esošo advokātu sarakstu, kuri darbojas jūsu pilsētas apgabaltiesā, mērijās vai advokātu kolēģijās, kas atrodas vistuvāk jūsu dzīvesvietai.

Vēl jūs varat izmantot telefonu grāmatu vai meklēt attiecīgo informāciju internetā.

Tiešsaistē ir pieejamas vairākas advokātu adresu grāmatas atbilstoši viņu specializācijas jomai:

- [Valsts juristu padome](#);
- [Parīzes advokātu kolēģijas apvienība](#);
- [Tieslietu ministrija](#).

Daudzām advokātu kolēģijām ir arī regulārs pieņemšanas laiks tiesas namos, mērijā vai juridisko konsultāciju centros.

Ja esat aizturēts, jums ir vairākas iespējas, kā izvēlēties advokātu.

Cietumos ir publiski pieejami advokātu saraksti.

Jūs varat konsultēties ar biedrībām, kuras sniedz pakalpojumus cietumos, un tās var palīdzēt advokāta izvēlē (Starptautiskais cietumu uzraudzības centrs (*Observatoire International des Prisons*), Cietumu apmeklētāju biedrība (*Association des Visiteurs de Prisons*) u.c.).

Advokāta izvēlē jums var palīdzēt jūsu izcelsmes valsts konsulārais dienests.

Vēl jūs varat lūgt sava reģiona advokātu kolēģiju apvienības vadītāju iecelt tiesas nozīmētu advokātu, lai tas jums palīdzētu.

Kā samaksāt advokātam?

Ja izmantojat advokāta pakalpojumus, jums tie ir jāapmaksā. Advokāta honorārs nav fiksēts. To nosaka vienojoties ar jums.

Jūs varat parakstīt vienošanos par honorāru ar advokātu, un advokātam ir tiesības pieprasīt avansa maksājumu jūsu lietas izskatīšanas laikā.

Tomēr, ja jūsu ienākumi ir zemāki par noteiktu summu, jūs, ievērojot konkrētus nosacījumus, varat saņemt [juridisko palīdzību](#).

Atkarībā no jūsu ienākumiem valsts var pieņemt lēmumu daļēji vai pilnībā segt jums nozīmēta advokāta honorāru. Ja jūs nevarat saņemt valsts apmaksātu juridisko palīdzību, nozīmēšana, pamatojoties uz amata pienākumiem, tiek pārkvalificēta par norīkojumu, un jums ir jāvienojas ar advokātu par honorāra apjomu.

Gadījumā, ja jums pienākas tikai daļēja izdevumu apmaksa, jūsu pienākums ir samaksāt advokātam atlikušo honorāra summu.

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviešus kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datus, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Dalībvalstis, kas ir atbildīgas par nacionālā satura lapu pārvaldību, atjaunina daļu šīs tīmekļa vietnes satura, ņemot vērā Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības. Ja vietnē ir saturs, kurā vēl nav atspoguļota Apvienotās Karalistes izstāšanās, tas ir bez nolūka un tiks labots.

Lapa atjaunināta: 30/01/2017

Lūdzu, ņemiet vērā, ka šai lapai nesēn tika atjaunināta oriģinālvalodas [fr](#) versija. Mūsu tulkoņāji pašlaik gatavo versiju valodā, kuru esat izvēlēņies.

Kāds ir lietas apstākļu izpētes un kriminālizmeklēšanas mērķis?

Lietas apstākļu izpēte ir tādu izmeklēšanas darbību kopums, kuras saistītas ar noziedzīga nodarījuma izdarīšanu un kuras kriminālizmeklēšanas departaments veic tiesu miertiesneša uzraudzībā.

Lietas apstākļu izpēte var notikt ārpus pirmstiesas izmeklēšanas ietvariem, un tās laikā tiek konstatēti noziedzīgi nodarījumi, vākti pierādījumi un noskaidroti noziedzīga nodarījuma izdarītāji.

Tiek nošķirta lietas apstākļu izpēte nodarījuma izdarīšanas brīdī un sākotnējā lietas apstākļu izpēte. Lietas apstākļu izpēti nodarījuma izdarīšanas brīdī īsteno attiecībā uz vēl notiekošiem vai tikko notikušiem noziedzīgiem nodarījumiem, un tās ietvaros policijai tiek piešķirtas ļoti plašas pilnvaras. Sākotnējo lietas apstākļu izpēti piemēro pārējos gadījumos. Sākotnēji šī procedūra bija maigāka, tomēr saskaņā ar pēdējā laikā pieņemtajiem tiesību aktiem tā ir pietuvināta ļoti stingrajai lietas apstākļu izpētei nodarījuma izdarīšanas brīdī.

Sarežģītākās lietās lietas apstākļu izpēti var veikt arī pirmstiesas izmeklēšanas ietvaros, un tā ietver izmeklēšanas tiesneša prasību izpildi. Izmeklēšanas īpašais mērķis ir noteikt, vai ir pietiekami daudz pierādījumu, lai sauktu noziedzīga nodarījuma izdarītāju tiesas priekšā un attiecīgā gadījumā sagatavotu lietu izskatīšanai tiesā.

Tā ir obligāta tikai krimināllietas gadījumā.

Kādi ir lietas apstākļu izpētes un izmeklēšanas posmi?

Lietas apstākļu izpēti noziedzīga nodarījuma izdarīšanas brīdī var uzsākt, ja notiek noziedzīga nodarījuma izdarīšana vai arī tas ir tikko izdarīts, vai arī persona tiek turēta aizdomās par līdzdalību noziedzīga nodarījuma izdarīšanā. Šī izpēte ilgst astoņas dienas, un noteiktās situācijās valsts prokurors var to pagarināt par ne vairāk kā astoņām dienām.

Veicot lietas apstākļu izpēti nodarījuma izdarīšanas brīdī, tiesībaizsardzības amatpersona var doties uz pārkāpuma vietu, konstatēt faktus, konfiscēt jebkurus priekšmetus vai materiālus, kas var noderēt patiesības noskaidrošanai, veikt kratīšanas to personu mājokļos, kuras varētu būt piedalījušās noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, vai iegūt pierādījumus vai informāciju par faktiem, uzklaut jebkuru personu, kura var sniegt informāciju par faktiem, vai arī aizturēt personu, kas tiek turēta aizdomās par līdzdalību noziedzīga nodarījuma izdarīšanā.

Sākotnējās lietas apstākļu izpētes ietvaros tiesībaizsardzības amatpersona brīdina valsts prokuroru par to, ka ir atklāts iespējamais noziedzīga nodarījuma izdarītājs.

Izmeklēšanas ietvaros tiesnesis izmeklē apsūdzošus un attaisnojošus pierādījumus un veic visas darbības, kuras uzskata par nepieciešamām patiesības noskaidrošanai. Viņš var veikt šīs darbības administratīvā kārtībā vai pieprasīt, lai tās veic valsts prokurors vai iesaistītās puses (piemēram, transportēšana uz notikuma vietu, nopratināšana, kratīšana u.tml.). Tiesneša atteikumam jābūt pamatotam, un attiecībā uz to var ierosināt juridiskās pārskatīšanas procedūru.

Izmeklēšanas tiesnesis var uzdot atsevišķu darbību veikšanu un deleģēt to tiesībaizsardzības amatpersonām.

Ja izmeklēšanas tiesnesis uzskata, ka izmeklēšana ir pabeigta, viņš par to brīdina gan iesaistītās puses, gan to advokātus. Valsts prokurora un iesaistīto pušu rīcībā ir viens mēnesis, ja attiecībā uz personu tiek uzsākta izmeklēšana, vai trīs mēneši pretējā gadījumā, lai iesniegtu izmeklēšanas tiesnesim novērojumus vai pamatotas prasības.

Šī laika perioda noslēgumā prokuroram ir 10 dienas (ja persona, attiecībā uz kuru ir uzsākta izmeklēšana, ir aizturēta) vai viens mēnesis (pretējā gadījumā), lai iesniegtu izmeklēšanas tiesnesim papildu pieprasījumus vai novērojumus par paziņoto informāciju.

Izmeklēšanas tiesnesis:

- pasludina spriedumu par lietas izbeigšanu, ja uzskata, ka savākie pierādījumi neliecina ne par nozieguma, ne kriminālpārkāpuma, ne cita veida pārkāpuma (*un crime, un délit, une contravention*) izdarīšanu vai arī nav noskaidrots noziedzīga nodarījuma izdarītājs, vai arī nav savākts pietiekami daudz pierādījumu pret noziedzīga nodarījuma izdarītāju, vai
- pasludina spriedumu par lietas nodošanu tālākai izskatīšanai (kriminālpārkāpuma vai pārkāpuma, kas saistīts ar apdraudējumu ceļu satiksmes drošībai, gadījumā) vai apsūdzības izvirzīšanu (krimināllietā), ja ir pietiekami daudz pierādījumu pret personu, attiecībā pret kuru ir uzsākta izmeklēšana, un tie liecina par noziedzīga nodarījuma izdarīšanu.

Manas tiesības lietas apstākļu izpētes un izmeklēšanas laikā

- [Manas tiesības aizturēšanas laikā \(1\)](#)
- [Izmeklēšana: Manas tiesības pirmās nopratināšanas laikā \(2\)](#)
- [Apsūdzētās personas un juridiski pārstāvēta liecinieka \(*témoïn assisté*\) statuss \(3\)](#)
- [Izmeklēšanas pabeigšana \(4\)](#)
- [Eiropas apcietināšanas orderis \(5\)](#)
- [Aizstāvības sagatavošanās tiesas procesam \(6\)](#)

Manas tiesības aizturēšanas laikā (1)

Ja jūs tur aizdomās par līdzdalību noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, tiesībaizsardzības amatpersona var jūs aizturēt. Pirms šīs procedūras atbilstoši konkrētajam gadījumam par to ir jābrīdina valsts prokurors vai izmeklēšanas tiesnesis.

Vispārējo tiesību pārkāpuma gadījumā (*une infraction de droit commun*) valsts prokurors lietas apstākļu izpētes ietvaros vai izmeklēšanas tiesnesis izmeklēšanas ietvaros drīkst jūs aizturēt ne ilgāk kā 24 stundas, un šo periodu drīkst tikai vienu reizi pagarināt vēl par 24 stundām.

Tomēr pastāv izņēmuma gadījumi. Nozieguma (*délinquance*) vai organizētās noziedzības, narkotiku tirdzniecības vai terorisma gadījumā aizturēšana var būt ilgāka. Nepilngadīgu personu aizturēšanas nosacījumi un iespēja pagarināt šīs procedūras piemērošanu ir ļoti stingri regulēti.

Neievērojot aizturēšanas ilgumu, procedūra un visas iepriekš veiktās darbības, kuras ir nepieciešamas tās īstenošanai, var tikt atzītas par spēkā neesošām.

Kādu informāciju man sniegs par aizturēšanas norisi?

Aizturētajai personai ir pamattiesības. Jūs nekavējoties jāinformē par noziedzīgiem nodarījumiem, kuri tiek izmeklēti, par aizturēšanas ilgumu un jūsu tiesībām. Šī informācija ir paziņojama jums saprotamā valodā. Jūs varat izmantot bezmaksas tulka pakalpojumus.

Tiesību pieteikšana un izmantošana tiek fiksēta protokolā.

- **Tiesības brīdināt pazīstamu cilvēku**

Jums ir tiesības brīdināt pazīstamu cilvēku (personu, ar kuru dzīvojat kopā, vienu no vecākiem, brāli vai māsu vai darba devēju). Tiesībaizsardzības amatpersona telefoniski sazināsies ar šo personu trīs stundu laikā no jūsu aizturēšanas brīža.

- **Tiesības konsultēties ar ārstu**

Jums ir tiesības pieprasīt medicīnisku pārbaudi ik pēc 24 aizturēšanā pavadītām stundām. Ārstu izvēlas tiesībaizsardzības persona vai valsts prokurors.

- **Tiesības pieprasīt tikšanos ar advokātu**

Jūs varat pieprasīt ne ilgāk kā 30 minūšu ilgu tikšanos ar advokātu. Šī tikšanās ir konfidenciāla. Advokāts varēs formulēt rakstveida novērojumus, kas tiks pievienoti lietas materiāliem.

Jūs varat izvēlēties pazīstamu advokātu vai arī pieprasīt, lai advokātu kolēģijas vadītājs nozīmē advokātu (advokāts, kas iecelts, pamatojoties uz amata pienākumiem).

Ja esat aizturēts par vispārējo tiesību pārkāpumu, jūs varat tikt ar advokātu aizturēšanas perioda sākumā un, ja šis periods tiek pagarināts, tad pagarinājuma sākumā.

Tomēr jūs drīkstēsiet tikt ar advokātu, tikai sākot ar 48. vai 72. aizturēšanā pavadīto stundu, ja būsiet izdarījis noziedzīgu nodarījumu vai iesaistījies organizētajā noziedzībā, narkotiku tirdzniecībā vai terora akta īstenošanā.

Tiesībaizsardzības amatpersona ir izpildījusi savu pienākumu, ja ir darījusi visu iespējamo, lai sazinātos ar advokātu.

- **Tiesības klusēt**

Tiesībaizsardzības amatpersona neinformē jūs par šīm tiesībām, tomēr jūs varat izvēlēties klusēt un neapsūdzēt pats sevi.

- **Tiesības pieprasīt, lai par jūsu aizturēšanu informē tās valsts konsulātu, kuras pilsonis jūs esat**

Kas notiek, ja nepiekrītu tam, kā tiek pierakstīta manas liecības?

Jūs varat atteikties parakstīt protokolu, kurā ir pierakstītas jūsu liecības.

Kas var notikt aizturēšanas beigās?

Atkarībā no situācijas valsts prokurors vai izmeklēšanas tiesnesis var jebkurā brīdī izbeigt aizturēšanu. Jūs var atbrīvot vai arī, ja esat aizturēts saistībā ar kriminālizmeklēšanu, aizvest pie izmeklēšanas tiesneša, lai uzsāktu materiālu pārbaudi, vai uz krimināltiesu.

Ja ir uzsākta pirmstiesas izmeklēšana, pēc pirmās nopratināšanas tiesā attiecībā uz jums var tikt uzsākta izmeklēšana vai arī jums var piešķirt tāda liecinieka statusu, kuram palīdz advokāts. Ja attiecībā uz jums tiek uzsākta izmeklēšana, jums var piemērot tiesisku uzraudzību vai pirmstiesas apcietinājumu.

Ja jums jāstājas krimināltiesas priekšā, tā var nekavējoties iztiesāt lietu, ja tas ir iespējams, vai arī piešķirt jums noteiktu laiku aizstāvības sagatavošanai, ja izsakāt šādu pieprasījumu. Šajā gadījumā tiks izlemts jautājums par pirmstiesas apcietinājuma vai tiesiskās uzraudzības piemērošanu.

Vai man būs jānodod pirkstu nospiedumu, DNS vai citu ķermeņa šķidrumu paraugi? Kādas ir manas tiesības?

Ja esat liecinieks vai aizdomās turētais kriminālprocesā, saskaņā ar valsts prokurora rīkojumu jums var piemērot ārējo šķidrumu paraugu ņemšanas darbības (īpaši ņemt siekalu paraugu, lai veiktu jūsu ģenētisko identifikācijas materiālu identifikācijas analīzi) un antropometrisko datu vākšanas darbības (īpaši pirkstu vai plaukstu nospiedumu ņemšana vai fotografēšana).

Jūs varat atteikties, tomēr iepriekšminētās darbības tiek veiktas, ievērojot tiesību aktu prasības, tāpēc noteiktās situācijas atteikums veikt šīs darbības var tikt sodīts ar 1 gadu brīvības atņemšanu un EUR 15 000 naudas sodu.

Vai man ir jāpakļaujas pārmeklēšanai?

Parasti tiesībsardzības amatpersona veic drošības iztaustīšanu (plīkšķināšanu virs apģērba), kuras mērķis ir pārliecināties, ka nenēsājat priekšmetu, kas var apdraudēt jūs vai apkārt esošos.

Drošības iemeslu dēļ vai izmeklēšanas vajadzībām tiesībsardzības amatpersona var pieņemt lēmumu par pārmeklēšanu, kuras ietvaros ir daļēji vai pilnībā jāizģērbjas. Iekšējo pārmeklēšanu drīkst veikt tikai ārsti.

Minētās darbības drīkst veikt tikai tāda paša dzimuma tiesībsardzības amatpersona kā jūs.

Atrastās mantas tiek nodotas glabāšanā un tiks jums atgriezti aizturēšanas beigās, ja tiksiet atbrīvots.

Vai drīkst veikt kratīšanu manā mājoklī, birojā, automašīnā u.tml.?

Kratīšanu drīkst veikt tikai laika posmā no plkst. 6 līdz plkst. 21. Tomēr kratīšanu, kas sākusies pirms plkst. 21, var turpināt naktī.

Ir pieļaujamas atkāpes organizētās noziedzības, terorisma, sutenerisma un narkotiku tirdzniecības pārkāpumu gadījumā maģistrāta uzraudzībā.

Kratīšanu var veikt jebkurā mājoklī, kurā ir iespējams atrast priekšmetus, kas var noderēt patiesības noskaidrošanai.

To var veikt jūsu vai citas personas mājoklī, kurā var atrasties priekšmeti, kas saistīti ar noziedzīga nodarījuma izdarīšanu.

Par mājokli tiek uzskatīta vieta, kur persona galvenokārt uzturas, kā arī vieta, kur tā dzīvo vai nedzīvo, attiecībā uz kuru personai ir tiesības apgalvot, ka ir mājās.

Par mājokli tiek uzskatītas arī dažādas uzturēšanās vietas (piemēram, viesnīcas numurs) un ar tām saistītās telpas.

Tiesnesis pieņem lēmumu par to, kas ir uzskatāms par mājokli. Ja parasti automašīna netiek uzskatīta par mājokli, situācija mainās, ja tā pilda mājokļa funkcijas.

Vai es drīkstu iesniegt pārsūdzības rakstu?

Iepriekšminēto formalitāšu neievērošanas gadījumā tiek pārkāptas aizstāvības tiesības un ir iespējama kratīšanas procedūras un konfiscēto pierādījumu atzīšana par spēkā neesošiem.

Izmeklēšana: Manas tiesības pirmās nopratināšanas laikā (2)

Pirmās tiesas sēdes mērķis ir informēt jūs par jums izvirzītajām apsūdzībām.

Izmeklēšanas tiesnesis vispirms noskaidros jūsu identitāti un atgādinās jums par viņa rīcībā esošajiem faktiem un to juridisko kvalifikāciju.

Izmeklēšanas tiesnesis informēs jūs par tiesībām:

- jums ir tiesības uz zvērinātu tulku;
- jums ir tiesības uz advokāta palīdzību (izvēlēta vai iecelta, pamatojoties uz amata pienākumiem).

Jūs varat stāties tiesas priekšā, izmantojot advokāta palīdzību, un jūs noplatinās turpat uz vietas. Pretējā gadījumā izmeklēšanas tiesneša pienākums ir vēlreiz informēt jūs par jūsu tiesībām saņemt palīdzību, attiecīgā gadījumā izmantojot advokāta, kas iecelts, pamatojoties uz amata pienākumiem, palīdzību.

Ja esat izvēlēties saņemt advokāta palīdzību, advokāts drīkst iepazīties ar lietas materiāliem un kontaktēties ar jums, ievērojot noteiktus nosacījumus.

Jums ir tiesības klusēt.

Ja jums izvirzītajām apsūdzībām ir noziedzīga nodarījuma sastāvs, jums noplatinās, izmantojot audiovizuālos līdzekļus.

Vai es varu pirms procesa atzīt savu vainu visos apsūdzības punktos vai tikai dažos no tiem?

Jūs varat atzīt vainu visos apsūdzības punktos vai tikai daļā no tiem. Tas ir stratēģijas jautājums, kas jums jāapspriež ar advokātu.

Vai pirms tiesas prāvas var mainīt apsūdzības punktus?

Izmeklēšanas laikā, kuras mērķis ir meklēt apsūdzošus un attaisnojošus pierādījumus, var mainīt izmeklēšanas tiesneša rīcībā esošo pierādījumu juridisko kvalifikāciju (pār kvalificēšana, kriminālatbildības noteikšana).

Ja izmeklēšanas laikā tiek atklāti jauni pārkāpumi, tiesnesis pēc valsts prokurora pieprasījuma var dot rīkojumu par jauno pierādījumu izmeklēšanu.

Vai mani var apsūdzēt par pārkāpumu, par kuru mani jau tiesāja citā dalībvalstī?

Ja jums ir izvirzīta apsūdzība citā dalībvalstī, bet vēl neesat stājies tiesas priekšā, jūs par šiem faktiem var arestēt Francijas teritorijā.

Savukārt, ja esat iztiesāts par šiem faktiem citā dalībvalstī, saskaņā ar principu *non bis in idem* (jūs nevar otrreiz tiesāt par to pašu nodarījumu) jūs nevar ne apsūdzēt, ne tiesāt Francijā.

Vai mani informēs par lieciniekiem, kuru rīcībā ir pierādījumi pret mani?

Saskaņā ar sacīkstes principu jūs ir jāinformē par jebkuriem pierādījumiem (liecībām, materiālām lietām), lai jūs varētu labāk sagatavot savu aizstāvību un iesniegt savus novērojumus.

Minētajām lietām ir jābūt iekļautām lietā, kuru pēc tiesneša atļaujas saņemšanas ar advokāta starpniecību varat iegūt kopiju veidā.

Jūsu un advokāta pienākums būs neizpaust šo informāciju trešām personām, jo tādējādi var tikt apdraudēta izmeklēšanas slepenība.

Vai tiks pieprasīta informācija par manu agrāko sodāmību?

Izmeklēšanas lietā noteikti būs iekļauts izraksts no jūsu sodāmības reģistra.

Esmu citas valsts pilsonis. Vai man izmeklēšanas laikā jāatrodas valstī?

Saskaņā ar pienākumiem, kurus var noteikt tiesiskās uzraudzības ietvaros, jūs nedrīkstēsiet atstāt Francijas teritoriju izmeklēšanas procedūras laikā.

Apsūdzētās personas un juridiski pārstāvēta liecinieka (*témoins assistés*) statuss (3)

Pirmās tiesas sēdes noplatināšanas beigās izmeklēšanas tiesnesis jūs informē par apsūdzības celšanu pret jums vai arī piešķir juridiski pārstāvēta liecinieka statusu.

Apsūdzības celšana nozīmē, ka pastāv nopietnas vai saskanīgas liecības pret jums, kuras ļauj uzskatīt, ka esat piedalījies noziedzīga nodarījuma izdarīšanā. Atšķirībā no juridiski pārstāvēta liecinieka, jūs esat kriminālprocesa dalībnieks.

Juridiski pārstāvēta liecinieka statusa piešķiršana nozīmē, ka pastāv pierādījumi, bet tie nav pietiekami pārliecinoši, lai pret jums celtu apsūdzību. Kaut arī juridiski pārstāvēts liecinieks, nav kriminālprocesa dalībnieks, viņam ir pieejami lietas materiāli, ir tiesības uz aizstāvību, un viņš var lūgt izmeklēšanas tiesnesim veikt noteiktas darbības.

Abi statusi izriet no atšķirīgām sekām. Apsūdzību var celt tikai balstoties uz pamatotu tiesneša lēmumu un piemērojot tiesisko uzraudzību (līdz ar to aizliedzot atstāt teritoriju), vai ievietošanu pirmstiesas apcietinājumā, un tiesas priekšā var stāties tikai šāda persona.

Jūs varēsiet iesniegt pieprasījumu par nosacītu atbrīvošanu.

Ja jums ir piešķirts juridiski pārstāvēta liecinieka statuss, jūs jebkurā procedūras brīdī varat pieprasīt, lai pret jums ceļ apsūdzību.

Kādi ir tiesiskās uzraudzības nosacījumi?

Jums var piemērot tiesisko uzraudzību, ja piemērojamais sods var būt brīvības atņemšana vai vēl bargāks.

Tas ir nepieciešams izmeklēšanas vajadzībām (piemēram, lai nepieļautu bēgšanu uz ārvalstīm) vai drošības apsvērumu dēļ (piemēram, saņemšanas aizliegums vai aizliegums tikties ar cietušo). Vairumā gadījumu tiesiskās uzraudzības ietvaros veikto pasākumu mērķis ir nepieļaut noziedzīga nodarījuma izdarītāja bēgšanu.

Šos pasākumus var izbeigt jebkurā brīdī, balstoties uz izmeklēšanas tiesneša lēmumu, valsts prokurora vai jūsu pieprasījumu.

Šāda pieprasījuma iesniegšanas gadījumā izmeklēšanas tiesneša pienākums ir pieņemt lēmumu piecu dienu laikā.

Ja nolemjat nepildīt tiesiskās uzraudzības ietvaros uzliktos pienākumus, jums draud pirmstiesas apcietinājums.

Visbeidzot jūs varat apstrīdēt lēmumu par tiesiskās uzraudzības piemērošanu, iesniedzot apelāciju izmeklēšanas palātā.

Kādi ir ievietošanas pirmstiesas apcietinājumā nosacījumi?

Lai varētu ievietot pirmstiesas apcietinājumā, jums ir jāsaņem noteiktas pakāpes sods: kriminālsods vai labošanas sods, kas ir trīs vai vairāk gadi apcietinājumā.

Tam ir jābūt kā vienīgajam veidam, kā saglabāt pierādījumus vai faktus, kas nepieciešami patiesības noskaidrošanai, nepieļaut spiediena izdarīšanu uz lieciniekiem vai cietušajiem, kā arī viņu ģimenēm, nepieļautu krāpniecisku savvērestību starp personu, pret kuru uzsākta izmeklēšana, un tās līdzdalībniekiem, aizsargāt personu, pret kuru uzsākta izmeklēšana, garantēt jūsu pieejamību tiesai, izbeigt pārkāpumu vai brīdināt par tā atkārtošanos un krimināllietā izbeigt ilgstošu ārkārtas apdraudējumu sabiedriskajai kārtībai, ko izraisījusi pārkāpuma nopietnība.

Jūs varat apstrīdēt lēmumu par ievietošanu pirmstiesas apcietinājumā 10 dienu laikā no tā pasludināšanas brīža, iesniedzot iesniegumu tās ieslodzījuma vietas vadītājam, kurā esat aizturēts, vai tās tiesas kancelejā, kas pieņēma lēmumu.

Izmeklēšanas pabeigšana (4)

Izmeklēšana tiek pabeigta ar lēmumu. Lēmumi var būt dažādi.

Lēmums par lietas izbeigšanu

Tiesnesis var pieņemt lēmumu par lietas izbeigšanu, ja nav savākts pietiekami daudz pierādījumu pret jums. Lēmums var būt par pilnīgu vai daļēju lietas izbeigšanu.

Ja tiek pasludināts lēmums par daļēju lietas izbeigšanu, izmeklēšanas tiesnesis pieņem lēmumu par lietas nosūtīšanu iztiesāšanai vai citas iesaistītās personas apsūdzēšanu.

Ja attiecībā uz jums ir pasludināts lēmums par pilnīgu lietas izbeigšanu un atrodaties pirmstiesas apcietinājumā, jūs tiksiet atbrīvots un saņemsiet atpakaļ konfiscētās mantas.

Jums ir iespēja uzsākt procedūru par kompensācijas izmaksāšanu.

Tomēr ņemiet vērā to, ka civilprasītājs var iesniegt apelāciju pret šo lēmumu 10 dienu laikā no pasludināšanas brīža, iesniedzot iesniegumu tās tiesas kancelejā, kura pieņēma lēmumu.

Lēmums par lietas nosūtīšanu iztiesāšanai

Ja tiesnesis uzskata, ka ir savākts pietiekami daudz pierādījumu pret jums, viņš var lemt par jūsu lietas nosūtīšanu tiesu iestādēm iztiesāšanai.

Ja jums ir piemērota tiesiskā uzraudzība vai atrodaties pirmstiesas apcietinājumā, šis lēmums nosaka attiecīgo pasākumu piemērošanas izbeigšanu.

Tomēr tiesnesis var pasludināt jaunu īpaši pamatotu lēmumu, saskaņā ar kuru attiecīgie pasākumi tiek paturēti spēkā. Tos drīkst piemērot ne vairāk kā divus mēnešus. Ja šī laika perioda beigās jūs neesat stājies kompetentās tiesas priekšā, jūs tiek atbrīvots.

Pieņemot pamatotu lēmumu par iztiesāšanas neiespējamību divu mēnešu laikā, tiesnesis tikai izņēmuma gadījumos drīkst divas reizes lemt par pagarinājumu, un katru reizi pagarinājums nedrīkst pārsniegt divus mēnešus. Ja pēc sešiem mēnešiem jūsu lieta nav iztiesāta, jūs tiek atbrīvots.

Jūs nevarat iesniegt pārsūdzības rakstu par šo lēmumu, izņemot gadījumu, ja uzskatāt, ka krimināltiesas rīcībā nodotajiem pierādījumiem ir noziedzīga nodarījuma sastāvs, attiecībā uz kuru ir jāpieņem lēmums par apsūdzības izvirzīšanu zvērināto tiesā. Šī procedūra ir pieejama arī civilprasītājam.

Lēmums par apsūdzības izvirzīšanu

Šo lēmumu pasludina izmeklēšanas tiesnesis krimināllietā.

Ja jums ir piemērota tiesiskā uzraudzība brīdī, kad tiesnesis pasludina lēmumu, šī pasākuma piemērošana netiek pārtraukta.

Jums kā apsūdzētajam ir tiesības iesniegt apelāciju par šo lēmumu.

Eiropas apcietināšanas orderis (5)

Eiropas apcietināšanas ordera izsniegšana ir procedūra, kuras mērķis ir aizstāt izdošanas procedūru dalībvalstu vidū.

Šo tiesas lēmumu izdod Eiropas Savienības dalībvalsts, ņemot vērā citas dalībvalsts īstenotu meklēšanā esošas personas apcietināšanu vai nodošanu, lai īstenotu kriminālprocesu vai piemērotu sodu vai drošības līdzekli, kas saistīts ar brīvības atņemšanu.

Jebkura dalībvalsts var piemērot samērīgus nepieciešamos aizturēšanas pasākumus attiecībā uz meklēšanā esošu personu.

Ja meklēšanā esoša persona tiek apcietināta, tai ir tiesības saņemt informāciju par ordera saturu, kā arī advokāta un tulka pakalpojumus.

Jebkurā gadījumā izpildes iestādei ir tiesības pieņemt lēmumu par personas aizturēšanu vai atbrīvošanu, ievērojot noteiktus nosacījumus.

Gaidot lēmuma pieņemšanu, izpildes iestāde nopratina attiecīgo personu. Vēlākais sešdesmit dienas pēc apcietināšanas izpildes tiesu iestādei jāpieņem gala lēmums par Eiropas apcietināšanas ordera izpildi. Pēc tam tā nekavējoties informē izdevējiestādi par pieņemto lēmumu. Tomēr, ja paziņotā informācija ir nepietiekama, izpildes iestāde var pieprasīt izdevējiestādei papildu informāciju.

Jebkurš aizturēšanas periods, kas saistīts ar Eiropas apcietināšanas orderi, ir jāatskaita no kopējā galu galā piespriestā brīvības atņemšanas soda ilguma.

Aizstāvības sagatavošanās tiesas procesam (6)

Jūsu attiecības ar advokātu ir balstītas uz savstarpējo uzticēšanos, viņš ir jūsu uzticības persona. Līdz ar to viņš nedrīkst izpaust profesionālos noslēpumus.

Šajā saistībā nevilcinieties uzdot advokātam jebkādus jautājumus, kas jums ir radušies, un lūgt paskaidrojumus, lai izvairītos no pārpratumiem.

Jūsu pirmās tikšanās laikā nododiet viņam visus dokumentus un informāciju, kas saistīta ar jūsu lietu, lai viņš pēc iespējas labāk varētu sagatavoties jūsu aizstāvībai.

Uzdodiet visus radušos jautājumus, īpaši par procedūras norisi, vēlamo stratēģiju, kura atkarīga no procedūras izvēles, vai arī tādus jautājumus, kurus jums var uzdot miertiesneši lietas izskatīšanas laikā.

Nebaidieties uzdot jautājumu par procedūras iznākumu, iespējamo sodu un atvieglojuma nosacījumiem, kas var no tā izrietēt.

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datiem, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Dalībvalstis, kas ir atbildīgas par nacionālā saturs lapu pārvaldību, atjaunina daļu šīs tīmekļa vietnes saturs, ņemot vērā Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības. Ja vietnē ir saturs, kurā vēl nav atspoguļota Apvienotās Karalistes izstāšanās, tas ir bez nolūka un tiks labots.

Lapa atjaunināta: 30/01/2017

3 – Manas tiesības tiesas procesa laikā

Ja esat pilngadīga persona, pārzināt jums izvirzītās apsūdzības un ir runa par vidēji smagu noziegumu, par kuru var piespriest naudas sodu vai ne vairāk kā piecus gadus ilgu brīvības atņemšanu, jūs varat izmantot procedūru ar nosaukumu „tūlītēja stāšanās tiesas priekšā iepriekšējai vainas atzīšanai”. Šajā procedūrā ir obligāti jāpiedalās advokātam. Minētās ātrās procedūras rezultātā ir iespējams saņemt vieglāku sodu.

Kurā tiesā notiks lietas izskatīšana?

Tiesas kompetence ir atkarīga no noziedzīga nodarījuma būtības un teritoriālās kompetences. Kriminālpārskumu iztiesāšana būs policijas tiesas vai vietējās, pārkāpuma izdarīšanas vietas vai jūsu dzīvesvietas tuvumā esošās tiesas kompetencē.

Mazāk smagu noziegumu (*délits*) iztiesāšana būs nodarījuma izdarīšanas vietas, jūsu dzīvesvietas vai apcietināšanas vietas tuvumā esošās krimināltiesas kompetencē.

Pārkāpuma izdarīšanas vietas, jūsu dzīvesvietas vai apcietināšanas vietas tuvumā esošā zvērināto tiesa būs tiesīga iztiesāt vidēji smagus un smagus noziegumus.

Tiesas process notiek mutiski un ir atklāta. Izņēmuma kārtā tiesas process notiks slēgti nepilngadīgu noziedznieku gadījumā vai pēc cietušā pieprasījuma izvarošanas, spīdzināšanas un nežēlīgas rīcības lietā, kuras ietvaros bija jāpiedzīvo arī seksuāla agresija.

Mazāk smagu noziegumu un kriminālpārkāpumu gadījumā lēmumus pieņem viens vai vairāki profesionālie tiesneši, savukārt zvērināto tiesa, ko veido trīs zvērināti pilsoņi un trīs profesionālie mirtiesneši, pieņem lēmumus ar kvalificētu vairākumu, ko veido astoņas personas.

Vai tiesas procesa laikā var mainīt apsūdzības punktus?

Tiesā tiek izskatītas tikai aktā par procesa ierosināšanu minētās apsūdzības. Tā nedrīkst ņemt vērā citas apsūdzības.

Tomēr tiesai ir tiesības mainīt apsūdzības kvalifikāciju tiesas sēdes laikā, ar nosacījumu, ka jums tiek dota iespēja iesniegt novērojumus par jaunajam apsūdzībā. Ja šāda pārkvalifikācija nozīmē, ka ir jāņem vērā jauni fakti, jums jāpiekrīt brīvprātīgi atbildēt arī par šiem faktiem.

Francijā nepastāv vainas atzīšanas procedūra. Ir vien iespējams pirms jebkura procesa izmantot tūlītējas stāšanās tiesas priekšā procedūru iepriekšējai vainas atzīšanai attiecībā uz atsevišķiem mazāk smagiem noziegumiem. Ja esat atzinies, jūsu atzīšanās tiks apspriesta un nodota tiesnešu izvērtēšanai tāpat kā visi pārējie pierādījumi.

Kādas ir manas tiesības tiesas prāvas laikā?

Jūs klātbūtnē ir obligāta visas tiesas prāvas laikā. Pamatota attaisnojuma neesamības gadījumā jūs tiksiet tiesāts prombūtnē, izņemot, ja tiesa piekrīt pārcelt sēdi līdz jūsu atgriešanās brīdim. Bet tiesai nav pienākuma izpildīt šo pieprasījumu. Tomēr, ja jūsu advokāts ir klātesošs, viņu varēs uzklaut, un viņš varēs jūs pārstāvēt. Krimināllietā varēs izdot jūsu apcietināšanas orderi.

Francijā iespēja izmantot videokonferenci ir paredzēta tikai liecinieku, civilprasītāju un ekspertu nopratināšanai.

Ja nesaprotat tiesvedības valodu, jums administratīvā kārtā tiks norīkots tulks.

Krimināllietā advokāta līdzdalība ir obligāta. Viņa klātbūtne nav obligāta tikai mazāk smaga nozieguma un kriminālpārkāpuma gadījumā. Jūs varat mainīt advokātu tiesas procesa laikā.

Tiesas procesa laikā jums tiks dots vārds. Tomēr jums ir arī tiesības klusēt visu procedūras norises laiku. Šāda nostāja var ietekmēt maģistrātu stingro pārliecību.

Jūs nevarat notiesāt tikai tāpēc, ka esat melojis nopratināšanas laikā. Tomēr melošana ietekmēs tiesas lēmumu. Turklāt tā var apdraudēt jūsu advokāta stratēģiju.

Kādas ir manas tiesības attiecībā uz pierādījumiem, kas savākti pret mani?

Notiks sacīkstes debātes par visiem lietā apkopotajiem pierādījumiem, lai arī jūs varētu paust savu viedokli par tiem. Francijas krimināltiesībās nav paredzēti ierobežojumi attiecībā uz pierādījumiem, un tos var iegūt jebkādos apstākļos. Tāpēc jūs varēsiet iesniegt nepieciešamos pierādījumus, jo īpaši pierādījumus, kas saņemti no privātdetektīva, ar nosacījumu, ka tie ir likumīgi.

Jūs varēsiet pieprasīt liecinieku uzskausīšanu. Jūs nopratināšanas laikā varēsiet nepastarpināti vai ar advokāta starpniecību uzdot jautājumus lieciniekiem un apstrīdēt viņu liecību ar jebkādiem līdzekļiem.

Vai tiks ņemta vērā informācija par manu iepriekšējo sodāmību?

Miertiesneši iepazīsies ar jūsu sodāmības reģistra saturu. Visas procedūras garumā lietas materiāliem ir pievienots izraksts. Kompetentā tiesu iestāde, kuras rīcībā ir jūsu lietas materiāli, varēs pieprasīt, lai tai tiktu nosūtīts izraksts no jūsu sodāmības reģistra citā dalībvalstī.

Kas notiks tiesas prāvas beigās?

Jūs būsiet iepriekš apspriedis prāvas iznākumu ar advokātu, ja vien būsiet skaidri informējis viņu par savu situāciju. Iespējamais iznākums ir lietas izbeigšana, attaisnošana vai notiesāšana.

Notiesāšanas gadījumā ir iespējami šādi sodi:

Brīvības atņemšanas sods:

- vidēji smags vai smags noziegums – mūža ieslodzījums vai brīvības atņemšana uz noteiktu laiku. Brīvības atņemšanas uz noteiktu laiku gadījumā Kriminālkodeksā ir noteikts soda maksimālais ilgums. Tas var būt no 10 līdz 30 gadiem;
- mazāk smags noziegums – ne vairāk kā 10 gadus ilga brīvības atņemšana.

Ja minētie brīvības atņemšanas sodi nav pārsūdzami, tiem ir piemērojami atvieglojumi, piemēram, nosacīta brīvība, daļēja brīvība vai amnestija.

Citi sodi:

- Jebkurā lietā var piespriest naudas sodu, kura summu nosaka atbilstoši katram pārkāpumam.
- Mazāk smaga nozieguma gadījumā un lietā, kas saistīta ar draudu radīšanu satiksmes drošībai, var piespriest „sodu-kompensāciju”, kura ietvaros tiek atlīdzināti cietušajam radītie zaudējumi.
- Var piespriest papildu sodus. Piemēram, sabiedriskos darbus (ar jūsu piekrišanu), tiesības ierobežojošus sodus (autovadītāja apliecība u.c.), mantas konfiskāciju, iestādes slēgšanu, pilsoņa tiesību atņemšanu (tiesības balsot u.c.) vai aizliegumu parakstīt čekus. Vēl var pasludināt aizliegumu ierasties (ja esat ārzemnieks) vai aizliegumu uzturēties Francijas teritorijā.

Kāda ir cietušā loma tiesas procesa laikā?

Cietušais var piedalīties tiesas procesā vai arī iecelt pārstāvi. Viņš var atteikties no dalības tiesas procesā. Cietušais var ierosināt procesu. Tiesas prāvas laikā cietušā vai viņa advokāta klātbūtne ļaus nodrošināt viņa interešu aizstāvību un pieprasīt viņam radīto zaudējumu atlīdzināšanu.

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datiem, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Dalībvalstis, kas ir atbildīgas par nacionālā satura lapu pārvaldību, atjaunina daļu šīs tīmekļa vietnes satura, ņemot vērā Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības. Ja vietnē ir saturs, kurā vēl nav atspoguļota Apvienotās Karalistes izstāšanās, tas ir bez nolūka un tiks labots.

Lapa atjaunināta: 30/01/2017

4 – Manas tiesības pēc tiesas procesa

Vai es drīkstu iesniegt apelāciju?

Lietās par kriminālpārkāpumiem jūs varat iesniegt apelāciju krimināllietu apelācijas palātā par noteiktiem policijas tiesas un vietējās tiesas spriedumiem 10 dienu laikā pēc to pasludināšanas.

Mazāk smaga nozieguma lietā jūs varat iesniegt apelāciju krimināllietu apelācijas palātā par krimināltiesas spriedumu 10 dienu laikā pēc tā pasludināšanas.

Citās noziegumu lietās jūs varat iesniegt apelāciju par zvērināto tiesas notiesājošo spriedumu 10 dienu laikā pēc tā pasludināšanas citā zvērināto tiesā.

Jūs varat iesniegt apelāciju par spriedumu, kas pasludināts attiecībā uz publisku apsūdzību (sodu), vai spriedumu, kas pasludināts attiecībā uz civilprasību (cietušajam nodarītie kaitējumi un noteiktā zaudējumu atlīdzība).

Vēl jūs varat iesniegt kasācijas sūdzību par apelācijā un pēdējā instancē pasludinātajiem nolēmumiem kasācijas tiesas kriminālpalātā piecu dienu laikā pēc pārsūdzētā lēmuma pasludināšanās.

Augstākā tiesu instance, Kasācijas tiesa nosaka termiņu sūdzības iesniegšanai; ja sūdzība ir pieņemama, Kasācijas tiesa pasludina lēmumu tikai par tiesību piemērošanu un nerisina pamatstrīdu.

Iesniegumu par apelāciju iesniedz tās tiesas kancelejā, kurā pasludināja apstrīdēto lēmumu, vai tās ieslodzījuma vietas vadītājam, kurā esat aizturēts.

Jebkurā gadījumā jums noteikti jāparaksta iesniegums.

Kas notiks, ja iesniegšu apelāciju?

Apelācijas vai kasācijas prasības iesniegšanas un izskatīšanas laikā apstrīdētā nolēmuma izpilde ir apturēta.

Tomēr, ja jums ir piespriesta brīvības atņemšana un jūs ievieto brīvības atņemšanas soda izciešanas vietā, prasības iesniegšanas attiecībā uz pārsūdzēto lēmumu neparedz brīvības atņemšanas pārtraukšanu līdz jaunā lēmuma pieņemšanai.

Pēc tam, kad attiecīgā tiesa ir reģistrējusi iesniegumu par apelāciju, tiesas sēdei jānotiek „saprātīgā” laika posmā.

Kas notiks apelācijas vai kasācijas tiesas sēdē?

Tā kā kriminālprocess notiek mutiski, jums apelācijas tiesas sēdes laikā būs iespēja iesniegt un iegūt dažādus jaunus pierādījumus, un par tiem norisināsies sacīkstes debates.

Zvērināto tiesas krimināllietu apelācijas palāta, pieņemot apelācijas lēmumu, var apstiprināt apstrīdēto lēmumu vai atzīt to par spēkā neesošu.

Tikai atsevišķos gadījumos un jo īpaši tad, ja pilnīgas vai daļējas apelācijas prasību ir iesniegusi valsts prokuratūra, apelācijas rezultātā jums var draudēt bargāks sods salīdzinājumā ar sākotnēji pasludināto sodu, kā arī civilprasītāja (cietušā) pieprasītās atlīdzības par nodarīto kaitējumu palielināšanās.

Kasācijas tiesa, kura pieņem lēmumu par tiesību piemērošanu, var atcelt un anulēt apstrīdēto lēmumu, nosūtot vai nenosūtot iesaistītās puses uz apelācijas tiesu.

Tiesas lēmums kļūst nepārsūdzams tikai tad, kad ir pagājis pārsūdzības tiesību izmantošanas termiņš.

Ja pēc apelācijas iesniegšanas par sākotnējo notiesājošo lēmumu jūs attaisno ar apelācijas tiesas lēmumu, kas nav pārsūdzams, jūs, ievērojot noteiktus nosacījumus, varat pieprasīt kompensāciju par „patvaļīgās” aizturēšanas izraisītajiem materiālajiem zaudējumiem un morālo kaitējumu.

Attaisnojoša lēmuma pasludināšanas laikā jūs informē par tiesībām saņemt kompensāciju.

Lai izmantotu šīs tiesības, jums sešu mēnešu laikā pēc attaisnojošā lēmuma pasludināšanas ir jāiesniedz prasība apelācijas tiesas pirmajam priekšsēdētājam tajā reģionā, kurā lēmums tika pasludināts.

Minētais tiesnesis pieņem pamatotu lēmumu par pieprasīto kompensāciju, kuru pasludina publiskas tiesas sēdes laikā, un tās laikā jūs varat pieprasīt, ka tiek uzklauts nepastarpināti vai ar advokāta starpniecību.

Apelācijas tiesas pirmā priekšsēdētāja lēmums ir pārsūdzams Valsts komisijā aizturēšanas kompensāciju lietās (*Commission Nationale « de réparation des détentions » – CNR*) 10 dienu laikā pēc tā pasludināšanas.

Šī valsts komisija pasludina lēmumu bez apelācijas tiesībām.

Kompensācijas izmaksa ir valsts pārziņā.

Kāda informācija ir iekļauta manā sodāmības reģistrā?

Ja pēc apelācijas vai kasācijas sūdzības izskatīšanas jums piespriež sodu saskaņā ar nepārsūdzamu lēmumu, pasludinātais spriedums tiks reģistrēts jūsu sodāmības reģistrā, kas tiek glabāts jūsu izcelsmes valsts tiesu iestādē.

Esmu citas dalībvalsts pilsonis. Vai mani drīkst izdot pēc tiesas prāvas beigām?

Saskaņā ar 1983. gada 21. marta Konvenciju par notiesāto personu izdošanu Francija vai valsts, kurā tika pieņemts spriedums, drīkst pieprasīt jūsu izdošanu izcelsmes valstij.

Tomēr, lai jūsu izdotu, ir nepieciešama iepriekšēja, brīva un apzināta jūsu piekrišana, kas nozīmē, ka esat saņēmis pilnīgu un precīzu informāciju par izdošanas sekām.

Turklāt jūs pats varat pieprasīt brīvprātīgu izdošanu jūsu izcelsmes valstij. Jūsu pieprasījums tiks apmierināts, ja būs ievēroti vairāki nosacījumi.

Ja esmu notiesāts, vai mani var vēlreiz tiesāt par to pašu noziegumu?

Saskaņā ar noteikumu „*non bis in idem*”, kas ir Francijas krimināltiesību pamatā, ja esat tiesāts un pēc tam notiesāts saskaņā ar kādā dalībvalstī nepārsūdzamu lēmumu, jūs nevar nedz tiesāt, nedz notiesāt uz tās pašas apsūdzības pamata citā dalībvalstī.

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviešanas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datiem, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Dalībvalstis, kas ir atbildīgas par nacionālā satura lapu pārvaldību, atjaunina daļu šīs tīmekļa vietnes satura, ņemot vērā Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības. Ja vietnē ir saturs, kurā vēl nav atspoguļota Apvienotās Karalistes izstāšanās, tas ir bez nolūka un tiks labots.

Lapa atjaunināta: 30/01/2017

5 – Ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumi un citi nenozīmīgi pārkāpumi

Francijā noteiktu skaitu nenozīmīgus pārkāpumus nepastarpināti izskata valsts administrācija, nevis tiesu iestādes. Tas galvenokārt attiecas uz ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumiem. Minētās specifiskās procedūras nodrošina jūsu pamattiesību, īpaši aizstāvības tiesību, ievērošanu. Turklāt administratīvais sods nevar ietvert brīvības atņemšanu.

Sodu jums automātiski, uzliek kompetentā administratīvā iestāde, kura konstatējusi tiesiska pienākuma neizpildi. Ikvienam lēmumam, kas paredz sodu, jābūt pamatotam, un jūs to varat apstrīdēt. Piespriepto sodu izpilda nekavējoties, pat ja nolemjat to pārsūdzēt.

Kā notiek nenozīmīgu ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumu izskatīšana?

Ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumus nepastarpināti reģistrē protokola sastādītājs, policijas vai žandarmērijas darbinieks. Ja tiek konstatēts pārkāpums, jums tiks nekavējoties izklāstīts piemērojamais sods. Vispirms jums izskaidros soda pamatojumu, un jūs varēsiet izteikt savus komentārus. Jums tiks izsniegts protokols, kurā būs norādīts pārkāpums, kā arī piespriestais sods. Jūsu pienākums ir pakļauties soda izpildei uzreiz pēc tā pasludināšanas.

Minētais sods var ietvert noteikta apmēra naudas sodu un, iespējams, transportlīdzekļa izņemšana no apgrozības.

Ja esat citas dalībvalsts pilsonis un neievērojat ceļu satiksmes noteikumus, jums piemēros sodu Francijā. Ja neizpildīsiet piespriepto sodu pirms atgriešanās savā valstī, pret jums var uzsākt tiesas procesu.

Apstrīdēšanas gadījumā jūs varēsiet iesniegt pārsūdzību par šo lēmumu desmit mēnešu laikā. Tādējādi tiks garantēts, ka jums netiks piespriests bargāks sods tā atkārtotas izskatīšanas laikā.

Lēmuma apstrīdēšana notiek tieši valsts administrācijā, neuzsākot tiesas procesu. Pārsūdzību iesniedz iestādei, kura pasludināja sākotnējo sodu (pārsūdzība), savukārt noraidījuma gadījumā jūs varēsiet apstrīdēt lēmumu augstāka līmeņa iestādē (apstrīdēšana padotības kārtībā)

Turpmākā procedūras gaita jums tiks nepastarpināti izskaidrota protokolā, kuru jūs būsiet saņēmis.

Tikai tad, kad būsiet izmantojis visas pārsūdzības iespējas, jūs varēsiet vērsties pie administratīvā tiesneša.

Kā notiek citu nenozīmīgu pārkāpumu izskatīšana?

Citi administratīvi izskatāmi pārkāpumi ir smagāki pārkāpumi, kas saistīti ar finanšu tirgus regulējumu, konkurences tiesībām vai nodokļu vai imigrācijas regulējumu.

Vai šos pārkāpumus iekļaus manā sodāmības reģistrā?

Administratīvi izskatītie pārkāpumi Francijā, īpaši ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumi, netiks iekļauti jūsu sodāmības reģistrā.

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datiem, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Dalībvalstis, kas ir atbildīgas par nacionālā satura lapu pārvaldību, atjaunina daļu šīs tīmekļa vietnes satura, ņemot vērā Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības. Ja vietnē ir saturs, kurā vēl nav atspoguļota Apvienotās Karalistes izstāšanās, tas ir bez nolūka un tiks labots.

Lapa atjaunināta: 30/01/2017